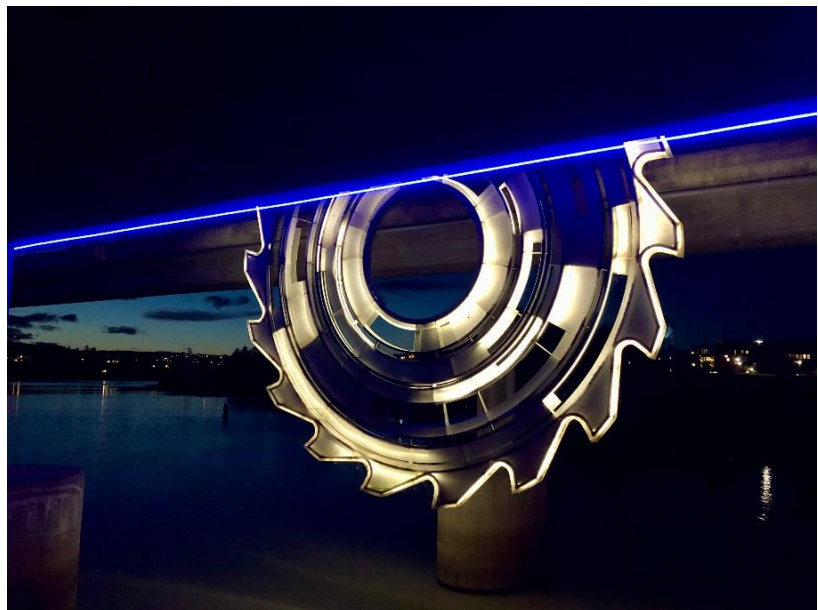

Årsrapport 2020

1 Leders beretning

Norsk akkreditering (NA) har i 2020 hatt god måloppnåelse. Planlagt oppfølging av akkrediterte virksomheter og bedømming av søkere er i hovedsak gjennomført i henhold til plan. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for nye søkere er gått litt opp, og er i 2020 på ni måneder.

2020 har blitt sterkt påvirket av den pågående pandemien. Fra og med mars 2020 er de fleste av de planlagte bedømmelsesbesøkene gjennomført som fjernbedømmelser. Dette innebærer at bedømmingsaktiviteter er blitt gjennomført via elektroniske plattformer. NAs medarbeidere omstilte seg i løpet av kort tid og har klart å holde aktivitetsnivået oppe på tross av at nye verktøy skulle læres og tas i bruk. Det er allerede klart at fjernbedømming er etablert som et godt verktøy som vi vil ta med oss og bruke, om enn i en mer begrenset grad, også etter at pandemien er over.

Aktivitetsnivået er likevel noe lavere i 2020 enn i 2019. Dette skyldes sterkt redusert reisevirksomhet under pandemien og noe lavere ressursbruk knyttet til bedømmelser siden det ikke er alle forhold som har latt seg bedømme uten stedlige besøk.

Parallelt med pandemien er det nedlagt et godt arbeid med å omstrukturere etatens styringssystem og samtidig tilpasse dette til ny versjon av den internasjonale standarden for akkrediteringsorganer – ISO/IEC 17011:2017. Etaten ble godkjent av EA for overgang til den nye versjonen av standarden i april 2020. Det er i tillegg etablert en ny akkrediteringsordning for Biobanker. Ved utgangen av 2020 er NA klare til å ta imot søkere.

NAs medarbeidere har deltatt aktivt i det internasjonale samarbeidet om akkreditering, i tråd med NAs strategi for dette området og fastsatte handlingsplaner. I løpet av 2020 ble NAs representanter gjenvalgt både til visepresident i European Accreditation (EA) og nestleder i EAs komite for akkreditering av inspeksjonsorganer. NAs tre medarbeidere som er kvalifiserte for å evaluere andre akkrediteringsorganer medvirker til at NA oppfyller forpliktelsene vi har overfor EA.

Medarbeiderundersøkelsen som ble gjennomført i desember 2020 viser at NAs medarbeidere trives. Tilbakemeldingen er bedret på så godt som alle punkter sammenlignet med tilsvarende undersøkelse i 2019. I tillegg har NA i løpet av 2020 tatt imot og gjennomført opplæring av seks nye medarbeidere.

Arbeidet med digitalisering av NAs prosesser for saksbehandling og samhandling med akkrediterte og søkere har i 2020 blitt forsinket. Manglende framdrift i prosjektet medførte avbestilling av leveransen. Arbeidet starter opp igjen i første halvdel av 2021.

Inger Cecilie Laake
Direktør
Norsk akkreditering

Innhold

1	LEDERS BERETNING	1
2	INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL.....	4
2.1	VIRKSOMHETENS SAMFUNNSOPPDRAG	4
2.2	ORGANISASJON OG LEDELSE	7
2.3	UTVALGTE HOVEDTALL	8
3	ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	9
3.1	SAMLET VURDERING AV PRIORITERINGER, RESSURSBRUK, RESULTATER OG MÅLOPPNÅELSE.....	9
3.2	RESULTATER OG MÅLOPPNÅELSE	9
3.2.1	<i>Økonomisk måloppnåelse</i>	9
3.2.2	<i>Delmål 1 NA skal dekke behovet i markedet for nye akkrediteringer og oppfølginger</i>	10
3.2.3	<i>Delmål 2 NA skal dekke behovet i markedet for inspeksjoner etter OECDs prinsipper for god laboratoriepraksis</i>	13
3.3	PRIORITERINGER	13
3.3.1	<i>Behandling av søknader og oppfølging av eksisterende akkrediteringer</i>	14
3.3.2	<i>Krav til forvaltningsorgan</i>	14
3.3.3	<i>Utvikle den europeiske akkrediteringsordningen</i>	14
3.3.4	<i>Arbeid med å etablere nye områder for akkreditering</i>	14
3.3.5	<i>Internasjonale forpliktelser på akkrediteringsområdet</i>	15
3.4	RESSURSBRUK	16
3.4.1	<i>Tildeling</i>	16
3.4.2	<i>Driftsutgifter</i>	16
3.5	UTVALGTE AKTIVITETER	18
3.5.1	<i>Fjernbedømming</i>	18
3.5.2	<i>Nye versjoner av akkrediteringsstandarder for laboratorier</i>	18
3.5.3	<i>Ny versjon av ISO/IEC 17011</i>	18
3.5.4	<i>Risikobaserte oppfølgingsintervall</i>	19
3.5.5	<i>Akkreditering som grunnlag for utpeking av teknisk kontrollorgan</i>	19
3.5.6	<i>Informasjonsvirksomhet, kursarrangement og annet akkrediteringsarbeid</i>	19
4	STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	20
4.1	OVERORDNET VURDERING AV STYRING OG KONTROLL AV VIRKSOMHETEN	20
4.2	FORHOLD DEPARTEMENTET HAR BEDT OM SÆRSKILT RAPPORTERING PÅ	20
4.2.1	<i>Regjeringens inkluderingsdugnad</i>	20
4.2.2	<i>Lærlinger</i>	20
4.2.3	<i>Kjøp av kommunikasjonstjenester</i>	21
4.2.4	<i>Sikkerhet og beredskap</i>	21
4.2.5	<i>Mangfold og likestilling</i>	22
4.3	VESENTLIGE FORHOLD DEPARTEMENTET BØR KJENNE TIL	23
5	VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	24
6	ÅRSREGNSKAP	25
6.1	LEDELSEKOMMENTAR ÅRSREGNSKAP 2020.....	25
6.2	OPPSTILLING AV BEVILGNINGSRAPPORTERING 31.12.2020	29
6.3	OPPSTILLING AV ARTSKONTORRAPPORTERINGEN 31.12.2020	31

Figurer

Figur 1	Sammenhenger i NAs resultatkjede	6
Figur 2	Organisasjonskart	7
Figur 3	Ledergruppen	7
Figur 4	Driftsinntekter etter art og tjenesteområde	10
Figur 5	Oversikt over gjennomførte bedømmingsaktiviteter	10
Figur 6	Fakturerbar aktivitet sett i forhold til ressursinnsats	12
Figur 7	Saksbehandlingstid nye søknader	13
Figur 8	Driftsutgifter etter art	17

Tabeller

Tabell 1	Utvalgte volumtall 2018-2020	8
Tabell 2	Utvalgte nøkkeltall fra årsregnskapet 2018-2020	8
Tabell 3	Antall søknader under behandling, fordelt på standarder	11
Tabell 4	Antall nye innvilgede søknader om akkreditering, fordelt på standard	11
Tabell 5	Antall akkrediteringer fordelt på akkrediteringsstandarder	12
Tabell 6	Antall laboratorier som deltar i GLP-ordningen	13
Tabell 7	Antall innsynsbegjæringer per år	14
Tabell 8	Rapportering av kjønnsbalanse, likestilling	22

Noter

Note A	Forklaring av samlet tildeling utgifter	30
Note B	Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år	30
Note 1	Innbetaling fra drift	32
Note 2	Utbetaling til lønn	32
Note 3	Andre utbetalinger til drift	33
Note 4	Finansinntekter og finansutgifter	33
Note 5	Utbetalinger til investeringer	33
Note 6	Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen	34

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

2.1 Virksomhetens samfunnsoppdrag

NA er et forvaltningsorgan under Nærings- og fiskeridepartementet (NFD). Etatens virksomhet er hjemlet i Lov om det frie varebytte i EØS (EØS-vareloven) av 12. april 2013.

NAs hovedmål er å sikre at norske varer og tjenester oppfyller strenge krav til kvalitet, miljø og sikkerhet. Dette gjør vi ved å akkreditere norske virksomheter som bedriver samsvarsvurderinger. I dette ligger at vi bedømmer kompetanse og kvalitet på tjenester utført av disse virksomhetene i Norge. Vurderingene gjøres mot internasjonale standarder. Det er etablert ett akkrediteringsorgan i hvert land innen EU og EØS. På denne måten sikres samsvarsvurderingsorganene i det enkelte land tilgang på nasjonale akkrediteringstjenester. Med samsvarsvurderinger menes i denne sammenheng virksomheter som tilbyr tjenester innen:

- Kalibrering
- Prøving
- Sertifisering
- Inspeksjon
- Verifikasjon
- Arrangement av sammenlignende laboratorieprøvinger
- Biobanker
- Produksjon av referansematerialer.

I tillegg til akkreditering er OECDs ordning for inspeksjon etter deres prinsipper for God Laboratoriepraksis (GLP) lagt til NA. Dette er en ordning som omfatter undersøkelser og studier av kjemikalier for å vise deres egenskaper og sikkerhet for helse og miljø. GLP-prinsippene er OECDs løsning på at man så en økt mengde med juks i sikkerhetsstudier på 1970-tallet. GLP har blitt et krav i alle OECD-land. Kravene gjelder studier der resultatene skal rapporteres som sikkerhetsdata til sektormyndigheter. I Norge er det Mattilsynet og Legemiddelverket som er mottakere av sikkerhetsdata. NAs oppgave er å inspisere at forsøkene har blitt gjennomført i tråd med GLP-kravene.

Akkreditering er et virkemiddel for å sikre kvalitet og tillit til varer og tjenester og dermed unngå at varer og tjenester må godkjennes på nytt i hvert land der de ønskes solgt. Nasjonale akkrediteringsorganer vurderer kompetanse og styringssystem hos virksomheter som søker om akkreditering. Når virksomhetene er akkreditert har de dokumentasjon på at de har den kompetansen som er nødvendig for å utføre de tjenestene de er akkreditert for.

De nasjonale akkrediteringsorganene har utstrakt samarbeid seg imellom og inngår multilaterale avtaler om gjensidig anerkjennelse av akkrediteringer. Disse avtalene er basert på fagfellellevurderinger (peer evaluering). På denne måten bidrar akkreditering til nedbygging av tekniske handelshindringer.

Akkreditering brukes av:

- EU/EFTA for å sikre like konkurransevilkår for særlig risikoutsatte varer og tjenester
- Nasjonale lovgivere for å sikre likeverdige konkurransevilkår for samsvarsvurderingsorganer
- Virksomheter som ønsker å dokumentere kvalitet
 - o I eget arbeid
 - o Overfor kunder
 - o Overfor eiere eller andre interesserte parter

Akkreditering kan brukes i de fleste sektorer, industrier og markeder. NA samarbeider derfor med sektormyndigheter som Miljødirektoratet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Direktoratet for byggkvalitet, Mattilsynet, Arbeidstilsynet, Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, Fiskeridirektoratet, Statens jernbanetilsyn, Helsetilsynet og andre myndigheter som setter tekniske krav. Samarbeidet består av regelverksutvikling, utvikling av akkrediteringsordninger, bruk av akkreditering i forbindelse med utpeking av tekniske kontrollorgan og andre områder hvor akkrediterte systemer vurderes å være hensiktsmessig. Samarbeidet har i 2020 både foregått gjennom møter i NAs fagråd og i møter mellom NA og den enkelte myndighet.

Akkreditering er det utøvende leddet i et internasjonalt avtaleverk for gjensidig tillit til varer og tjenester. NA har gjennom det internasjonale avtaleverket samarbeid med akkrediteringsorgan over hele verden. Samarbeidet organiseres i tre medlemsorganisasjoner:

- European Accreditation (EA)
- International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC)
- International Accreditation Forum (IAF)

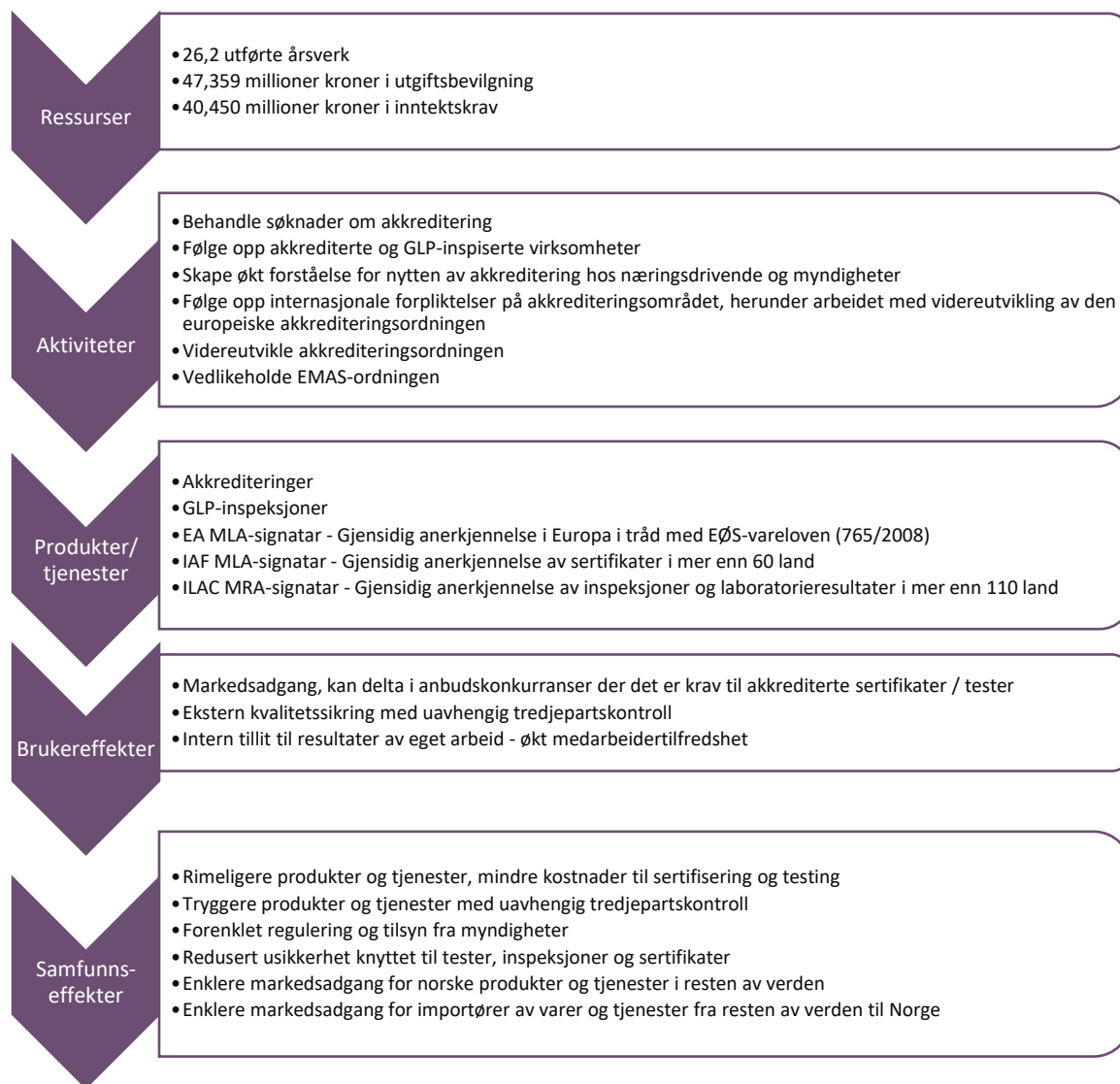
EA er medlemsorganisasjonen for akkrediteringsorgan i EU og EFTA. Det meste av vårt internasjonale samarbeid gjøres gjennom vårt bidrag til EA. I tillegg er NA medlem i de to verdensomspennende organisasjonene ILAC og IAF. Det er gjennom medlemskapene i de internasjonale akkrediteringsorganisasjonene vi kan delta i systemet med fagfellevurderinger. Vellykkede fagfellevurderinger er en forutsetning for internasjonal tillit og anerkjennelse, og bidrar til å sikre markedsadgang for norske varer og tjenester over hele verden.

Akkreditering innvilges for en periode på fem år. I denne perioden utfører NA årlige oppfølgingsaktiviteter av ulik karakter og omfang. Disse aktivitetene gjennomføres ved bruk av NAs egne medarbeidere og eksterne tekniske eksperter.

I løpet av 2020 gjennomførte NA 304 bedømningsaktiviteter for å verifisere samsvar med kravene til akkreditering og GLP-inspeksjon. Tilsvarende ble det gjennomført 330 bedømningsaktiviteter i 2019. Slike aktiviteter gjennomføres normalt ute hos de akkrediterte virksomhetene samt på anlegg og installasjoner der de utfører sin virksomhet. Anleggene og installasjonene befinner seg normalt i Norge, men kan også ligge i andre land.

I 2020 har NAs bedømmerlag, pga. den pågående pandemien, i liten grad kunnet gjennomføre bedømminger ute hos virksomhetene. Det er heller ikke bedømt akkrediterte virksomheter under deres arbeid utenfor Norge. Bedømningsaktivitetene er i stedet gjennomført som fjernbedømminger bl.a. ved bruk av Microsoft Teams, Skype, «streaming» og dokumentgjennomgang.

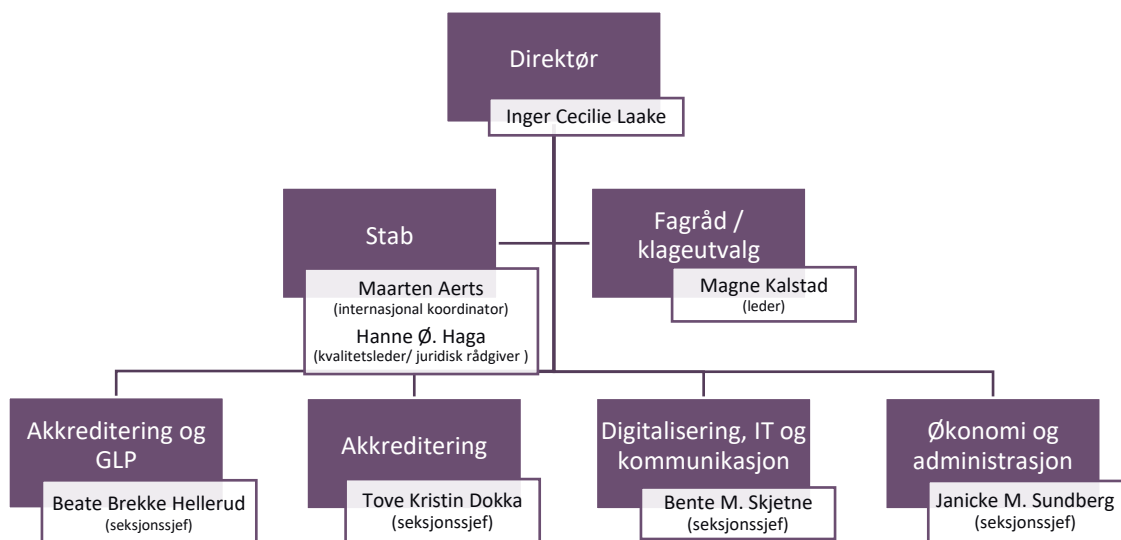
Figur 1 Sammenhenger i NAs resultatkjede

2.2 Organisasjon og ledelse

NA er etablert i Lillestrøm utenfor Oslo. Det ble utført 26,2 årsverk hvorav 27 årsverk var avtalt. Ved årets utgang var vi 29 ansatte. Etaten har i 2020 vært organisert med fire seksjoner.

Figur 2 Organisasjonskart

Figur 3 Ledergruppen

Fv: Tove Kristin Dokka, Janicke M. Sundberg, Bente M. Skjetne, Beate Brekke Hellerud og Inger Cecilie Laake

Det er også i 2020 gjennomført en medarbeiderundersøkelse blant NAs fast ansatte medarbeidere. Resultatene er gjennomgående meget gode. Sammenlignet med tilsvarende undersøkelse i 2019 er resultatene bedre på de fleste områder.

Iht. avtale med de fagorganisasjonene som er representert i NA ble det i siste kvartal 2020 gjennomført en evaluering av den organisasjonsendringen som trådte i kraft 1.5.2019. Rapporten fra evalueringsgruppen er oversendt NAs direktør og er under vurdering.

2.3 Utvalgte hovedtall

Tabell 1 viser volumtall for akkrediteringsvirksomheten for de siste tre årene. Volumtallene omtales i kapittel 3. Totalt antall akkrediteringer angir summen av alle de ulike akkrediteringene som er gyldige ved utgangen av året. En virksomhet kan inneha flere akkrediteringer, for eksempel kan den være akkreditert for både testing og sertifisering av produkter.

Tabell 1 Utvalgte volumtall 2018-2020

	2018	2019	2020
Totalt antall akkrediteringer	240	249	247
Totalt antall GLP-organisasjoner	5	5	4
Antall innvilgede nye søknader	6	7	9
Antall utestående nye søknader	7	4	7
Antall innvilgede søknader om utvidelse av eksisterende akkrediteringer	120	83	60

Tabell 2 viser nøkkeltall basert på informasjon fra kapittel 6 Årsregnskapet for de tre siste årene. Nøkkeltallene omtales i kapittel 3.

Tabell 2 Utvalgte nøkkeltall fra årsregnskapet 2018-2020

	2018	2019	2020
Antall ansatte	26	27	28
Antall avtalte årsverk	26,0	27,0	27,0
Antall utførte årsverk	25,9	26,5	26,2
Samlet tildeling post 01	53 936 000	52 977 000	47 359 000
Utnyttelsesgrad post 01	96,2 %	97,9 %	95,6 %
Driftsutgifter	53 760 400	52 261 624	48 338 728
Lønnsandel av driftsutgifter	46,3 %	49,4 %	55,1 %
Lønnsutgifter per årsverk	960 554	974 979	1 016 964
Andel av driftsutgifter som er viderefakturerbar*	37,2 %	34,4 %	29,2 %

* Prosjektrelaterte kostnader knyttet til NAs akkrediterings- og GLP-virksomhet som kjøp av ekstern teknisk bistand og reiseutgifter i tilknytning til bedømmingsaktivitet. Kostnadene viderefaktureres kunde i sin helhet.

3 Årets aktiviteter og resultater

3.1 Samlet vurdering av prioriteringer, ressursbruk, resultater og måloppnåelse

NAs samfunnsoppdrag er å dekke behovet for akkreditering og GLP-inspeksjon i Norge, og å sørge for at norske bedrifter har tilgang på akkrediteringstjenester som har internasjonal anerkjennelse. Planlagt oppfølging av akkrediterte virksomheter og bedømming av søkere er i hovedsak gjennomført i henhold til plan i 2020.

NA er signatar til EAs multilaterale avtaler om gjensidig anerkjennelse av akkreditering. Dette innebærer at norske akkrediterte virksomheter har markedsadgang både i Europa og internasjonalt gjennom at etaten også har signert tilsvarende avtaler i ILAC og IAF.

I 2020 har vi hatt en nedgang i antall utførte fakturerbare timer opp mot utførte årsverk sammenlignet med 2019 (figur 6). Dette mener vi i hovedsak skyldes pandemien. Det er enkelte forhold som vi ville bedømt ved en stedlig bedømmelse som ikke kan bedømmes når vi gjennomfører fjernbedømming. Da vil ressursbruken være noe lavere enn den ville vært dersom bedømmingsaktiviteten ble gjennomført på stedet. Dette er forhold som vil måtte bedømmes på stedet ved første mulighet, dvs. når det igjen blir mulig å gjennomføre stedlige bedømmelser.

Vi gikk inn i 2020 med syv nye søknader om akkreditering. Dette er flere enn tilsvarende tall for 2019, men fortsatt et relativt lavt tall. Dette kan bety at behovet i markedet i stor grad er dekket for de områdene der akkreditering er tatt i bruk. Vi mener likevel at akkreditering bør tas i bruk på flere områder enn i dag, og ønsker å styrke arbeidet med målrettet informasjon om akkrediteringsordningene og hva akkreditering kan brukes til. For å legge til rette for dette ble det i 2020 besluttet å dele dagens Fagråd i to – et Forum for regulerende myndigheter og et Brukerforum. Begge disse forumene starter sitt arbeid i løpet av første halvdel av 2021.

Samlet sett er etaten fornøyd med de prioriteringer som har vært gjort, bruken av disponible ressurser og måloppnåelsen i 2020.

3.2 Resultater og måloppnåelse

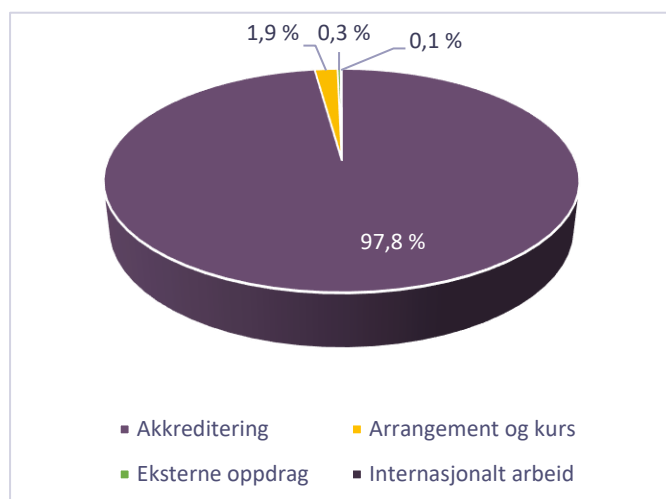
3.2.1 Økonomisk måloppnåelse

Inntektskravet (kap. 3903, post 01) utgjorde kroner 40 450 000. Hvilket er en nedgang på 11,0 % sammenlignet med kravet for 2019. Bevilgning i henhold til saldert budsjett var kroner 50,450 mill., men denne ble redusert ved endringsproposisjon høstsesjon med kr 10,0 mill., etter innspill fra NA om en forventning om lavere aktivitet (reduksjon i utgifter og inntekter) grunnet pandemien.

NAs inntekter beløp seg til kroner 43 882 685 og ble dermed 8,5 % høyere enn inntektskravet. Bedømmingsaktivitet- og omfang ble høyere enn forventet, hvilke resulterte i økte gebyrinntekter- og viderefakturering av utlegg. Det har vært et bevisst valg å prioritere ressurser til inntekstgenererende arbeid, i tråd med føringer i tildelingsbrevet.

Kakediagrammet i figur 4 viser sammensetningen av driftsinntekter etter art og tjenesteområde.

Figur 4 Driftsinntekter etter art og tjenesteområde

Aktivitet hjemlet i forskrift om gebyrer for NAs akkrediteringstjenester utgjorde 97,8 % av NAs totale inntekter i 2020. Andelen var tilsvarende likt foregående år (97,6 %).

61,3 % av inntektene er innbetalinger fra gebyrer hhv. søknads-, års-, saksbehandlings-, og administrasjons- og harmoniseringsgebyr. 36,5 % av inntektene er innbetalinger fra viderefakturerte utlegg dvs. utgifter NA har pådratt seg i tilknytning til tjenester nevnt i forskrift som reiseutgifter og kjøp

av ekstern teknisk bistand. Utleggene er belastet akkrediterings- og GLP-prosjektene, for deretter å bli viderefakturert akkreditert virksomhet eller søker.

Det har vært en nedgang i bedømningsaktivitet- og omfang men justering av gebyrsatser tilsvarende alminnelig kostnadsvekst har bidratt til at inntektsnivået opprettholdes.

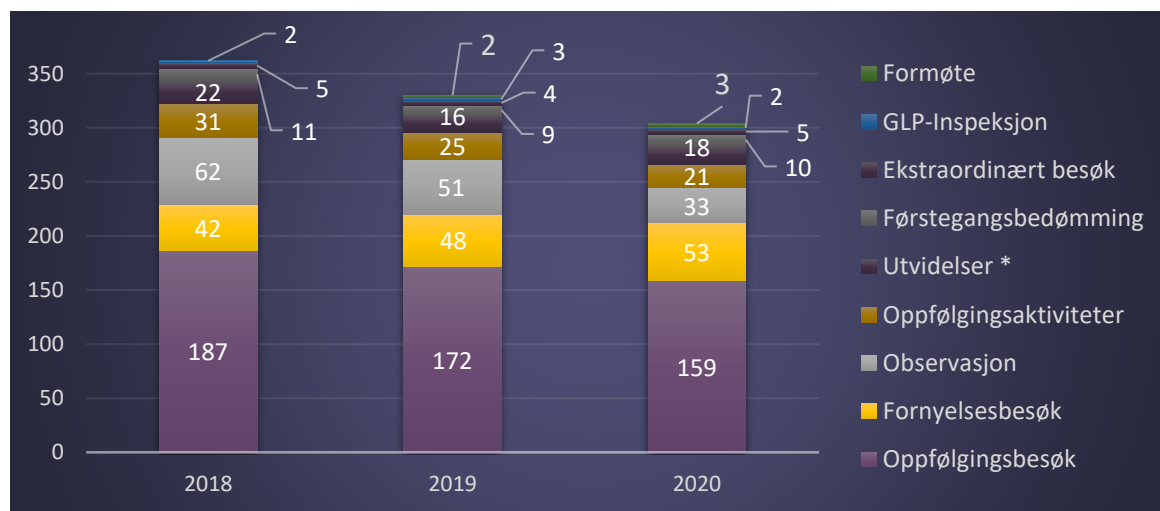
1,9 % av inntektene er knyttet til NAs arrangement- og kursvirksomhet. %-andelen er litt høyere enn den var i 2019. En liten andel av NAs inntekter kommer fra det internasjonale arbeidet i form av tilskudd/refusjoner fra EA for NAs bidrag i organisasjonen, gjennomføring av bedømmelser på vegne av andre akkrediteringsorganer samt vedlikehold av EMAS-ordningen.

Vi viser til den økonomiske rapporteringen i kapittel 6.

3.2.2 Delmål 1 NA skal dekke behovet i markedet for nye akkrediteringer og oppfølginger

I løpet av 2020 er det gjennomført 304 bedømningsaktiviteter hos akkrediterte virksomheter og søkere (jf. figur 5). Disse aktivitetene omfatter behandling av nye søknader om akkreditering, oppfølging og vedlikehold av eksisterende akkrediteringer, behandling av søknader om utvidelse av eksisterende akkrediteringer og gjennomføring av ekstraordinære aktiviteter der det har vært behov for det.

Figur 5 Oversikt over gjennomførte bedømningsaktiviteter

Tabell 3 viser at antallet søknader som er under behandling, er høyere sammenliknet med samme tidspunkt i 2019.

Tabell 3 Antall søknader under behandling, fordelt på standarder

Ordning	Standard	Antall søknader per 31.12.2018	Antall søknader per 31.12.2019	Antall søknader per 31.12.2020
Laboratorier	ISO/IEC 17025	3	2	1
Medisinske laboratorier	ISO 15189	0	0	3
SLP-arrangører	ISO/IEC 17043	0	0	1
Inspeksjonsorgan	ISO/IEC 17020	3	1	1
Produktsertifiseringsorgan	ISO/IEC 17065	1	1	0
Systemsertifiseringsorgan	ISO/IEC 17021-1	0	0	0
Personellsertifiseringsorgan	ISO/IEC 17024	0	0	0
EU-ETS verifikasjonsorgan	ISO 14065	0	0	1
Totalt antall søknader om akkrediteringer		7	4	7

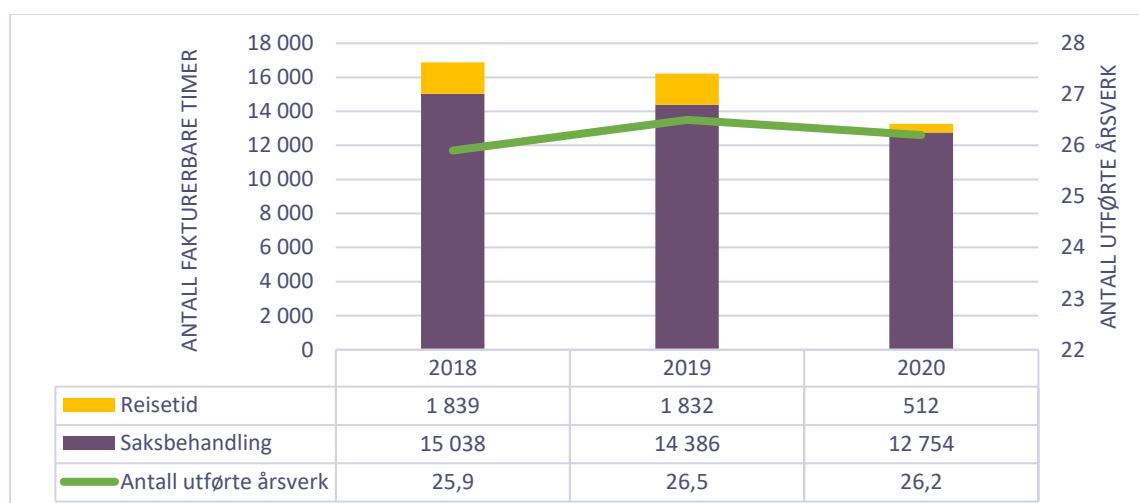
Antall nye innvilgede søknader om akkreditering i 2020 er marginalt økt sammenliknet med 2019 (jf. tabell 4). I 2020 ble det innvilget 60 søknader om utvidelse av eksisterende akkrediteringer (jf. tabell 1). Dette er en relativt stor nedgang fra året før. Det er sannsynlig at dette i stor grad skyldes pandemien. I tilfeller der det søkes utvidelse på helt nye fagområder er det i mange tilfeller ikke mulig å bedømme slike søknader uten stedlig bedømmelsesbesøk.

Tabell 4 Antall nye innvilgede søknader om akkreditering, fordelt på standard

Ordning	Standard	Antall søknader innvilget 2018	Antall søknader innvilget 2019	Antall søknader innvilget 2020
Laboratorier	ISO/IEC 17025	1	2	4
Medisinske laboratorier	ISO 15189	3	0	1
SLP-arrangører	ISO/IEC 17043	0	0	0
Inspeksjonsorgan	ISO/IEC 17020	1	4	2
Produktsertifiseringsorgan	ISO/IEC 17065	1	1	2
Systemsertifiseringsorgan	ISO/IEC 17021-1	0	0	0
Personellsertifiseringsorgan	ISO/IEC 17024	0	0	0
EU-ETS verifikasjonsorgan	ISO 14065	0	0	0
Totalt antall innvilgede akkrediteringer		6	7	9

Som figur 6 viser så har antall fakturerbare timer gått noe ned fra 2019. Det totale antallet akkrediteringer holder seg relativt stabilt (jf. tabell 5).

Figur 6 Fakturerbar aktivitet sett i forhold til ressursinnsats

Tabell 5 Antall akkrediteringer fordelt på akkrediteringsstandarder

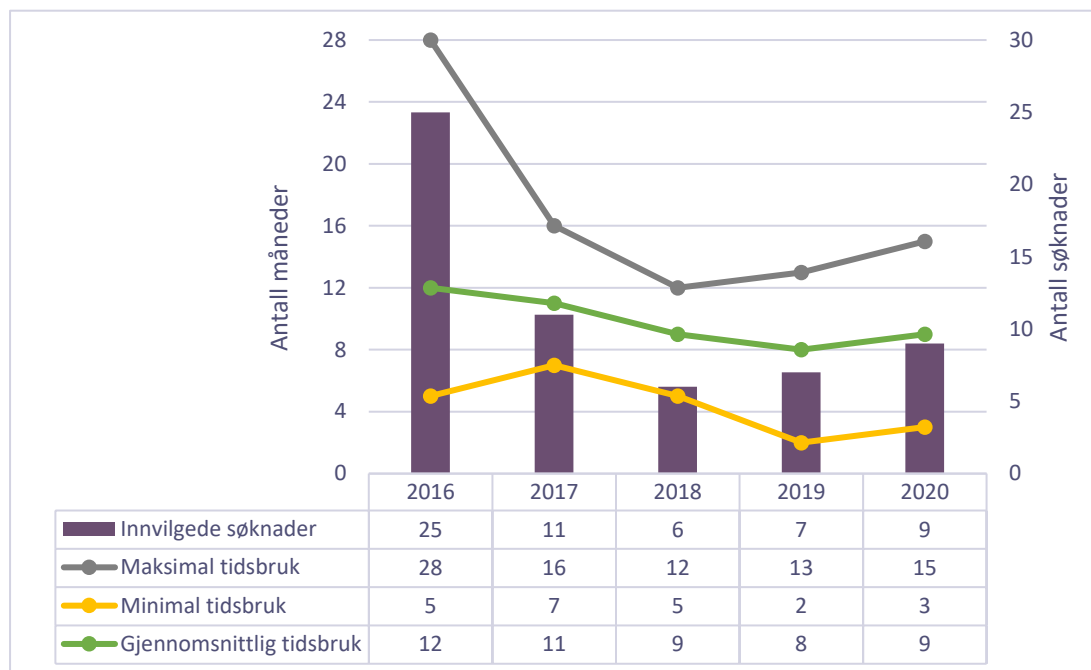
Ordning	Standard	Antall akkrediteringer per 31.12.2018	Antall akkrediteringer per 31.12.2019	Antall akkrediteringer per 31.12.2020
Laboratorier	ISO/IEC 17025	130	127	126
Medisinske laboratorier	ISO 15189	34	35	36
SLP-arrangører	ISO/IEC 17043	1	1	1
Inspeksjonsorgan	ISO/IEC 17020	34	40	41
Produktsertifiseringsorgan	ISO/IEC 17065	19	20	21
Systemsertifiseringsorgan	ISO/IEC 17021-1	11	11	11
Personellsertifiseringsorgan	ISO/IEC 17024	9	9	9
EU-ETS verifikasjonsorgan	ISO/IEC 14065	2	2	2
Totalt antall akkrediteringer		240	249	247

Vårt arbeid med akkrediterte virksomheter og søkere har vært noe lavere i 2020 enn i 2019. Hovedårsaken til dette vurderes å være pandemien og behov for mindre ressurser til fjernbedømming sammenlignet med stedlige bedømminger. En ytterligere årsak til dette er at summen av antallet gjennomførte oppfølgings- og fornyelsesbesøk har vært lavere i 2020 enn i 2019. Alle bedømmelser som etter plan skulle gjennomføres i 2020 er gjennomført, derfor viser dette at ressursbehovet varierer noe fra år til år. Antall gjennomførte observasjoner (der vi observerer våre akkrediterte virksomheter når de reviderer sine kunder) har naturlig nok gått ned fra 2019 til 2020, selv om det er gjennomført enkelte fjernobservasjoner. Behovet for observasjoner er stort sett uendret, men det er ofte utfordrende å få gjennomført observasjoner i henhold til fastsatte planer.

Vi har de siste årene jobbet med å få ned saksbehandlingstiden for nye søknader til under ti måneder. Vi har også i 2020 klart dette målet med en saksbehandlingstid på ni måneder (jf. figur

7). Vi jobber kontinuerlig med å oppdatere og forbedre NAs veiledning på www.akkreditert.no. Dette arbeidet fortsetter i 2021.

Figur 7 Saksbehandlingstid nye søknader

3.2.3 Delmål 2 NA skal dekke behovet i markedet for inspeksjoner etter OECDs prinsipper for god laboratoriepraksis

Ved årsskifte 2020/2021 er det fire virksomheter i NAs GLP-register. NA har ikke registrert signaler fra markedet som indikerer økt interesse for denne ordningen. NA deltok i NA i 2020 på møter i arbeidsgrupper for GLP både i EU og OECD.

OECDs evaluering av NA er pga. pandemien utsatt til høsten 2022.

Tabell 6 Antall laboratorier som deltar i GLP-ordningen

	2018	2019	2020
Antall laboratorier som er registrert ved årsslutning	5	5	4

3.3 Prioriteringer

I tildelingsbrevet for 2020 ble NA bedt om å prioritere effektiv behandling av søknader om akkreditering, og sikre at krav til forvaltningsorganer overholdes. Etaten ble videre bedt om å prioritere arbeidet med å videreutvikle den europeiske akkrediteringsordningen.

NA skal også utføre arbeid i internasjonale akkrediteringsorganisasjoner, videreutvikling av akkrediteringsordninger og informasjonsvirksomhet. NA må ved behov omprioritere sine ressurser til inntekstgenererende arbeid, dvs. utføring av akkrediteringer, andre godkjenningsordninger og relaterte aktiviteter som dekkes gjennom gebyrer, for å nå inntektskravet.

3.3.1 Behandling av søknader og oppfølging av eksisterende akkrediteringer

Behandling av søknader om akkreditering og oppfølging av eksisterende akkrediterte virksomheter har hatt høyeste prioritet i 2020.

3.3.2 Krav til forvaltningsorgan

Forbedring av etatens rutiner for behandling av klager og for kommunikasjon med kunder og interessenter har i 2020 vært en høyt prioritert oppgave. Etatens styringssystem er gjennomgått og omstrukturert slik at det nå er lettere å finne fram i for etatens medarbeidere og for å sikre samsvar med gjeldende krav og regelverk for forvaltningsorganer og den internasjonale standarden for akkrediteringsorganer, ISO/IEC 17011.

Antallet innsynsbegjæringer var i 2020 på samme nivå som i 2019.

Tabell 7 Antall innsynsbegjæringer per år

	2018	2019	2020
Totalt antall Innsynsbegjæringer	40	9	8

Arbeidet med digitalisering av saksbehandlingsrutiner ble også høyt prioritert i 2020. Vi er ikke i mål med hensyn på digitalisering av planleggings- og saksbehandlingsprosessene i etaten da det pågående prosjektet som ble igangsatt i 2020 viste seg å ikke føre til et tilfredsstillende resultat innenfor de økonomiske rammene som var avtalt. Leveransen ble derfor avbestilt. Arbeidet med å etablere et digitalt system fortsetter derfor i 2021.

3.3.3 Utvikle den europeiske akkrediteringsordningen

I forbindelse med EAs strategi for perioden fram til 2025 er det etablert flere arbeidsgrupper som har som oppgave å foreslå endringer i måten EA er organisert og arbeider på. NA prioriterer fortsatt høyest å effektivisere og modernisere måten fagfellevurderinger gjennomføres på. Direktøren i NA deltok derfor også i 2020 i ledergruppen til Multilateral Agreement Council (MAC) for å søke å påvirke slik at de ressursene NA stiller til rådighet for EA benyttes mest mulig effektivt og fagfellevurderinger gjennomføres på en forutsigbar og hensiktsmessig måte.

NA's direktør har i 2020 vært nestleder i EA og deltatt i møter i EAs Executive Committee. Dette har gitt NA mer informasjon og større påvirkningsmulighet i saker av interesse for små/mellomstore akkrediteringsorganer som NA. Rollen som nestleder varer ut 2022.

3.3.4 Arbeid med å etablere nye områder for akkreditering

Virusutbruddet/pandemien synliggjorde flere områder der vi mener det for å sikre god beredskap burde ha vært satt krav om akkreditert testing. Dette gjelder spesielt testing av ansiktsmasker og desinfeksjonsmidler. For å svare på et oppstått behov ble www.akkreditert.no oppdatert med informasjon om hvilke laboratorier som er akkreditert for testing av ansiktsmasker (innen EU og EFTA). Parallelt har vi forberedt oss på å kunne bedømme søknader om akkreditering for testing av desinfeksjonsmidler.

Biobanker

Standarden ISO 20387 spesifiserer generelle krav til kompetanse, habilitet og konsistent drift av biobanker, inkludert krav til kvalitetskontroll for å sikre biologisk materiale og datainnsamling av hensiktsmessig kvalitet. Standarden er besluttet benyttet som internasjonal

akkrediteringsstandard for biobanker, dvs. for å bekrefte/anerkjenne biobankers kompetanse. NA har i 2020 arbeidet videre med å etablere ordningen ved å gjennomføre intern opplæring av framtidige ledende bedømmere, fastsatt kompetansekrav for mulige tekniske bedømmere, utviklet søknadsskjema og sett på hvordan akkrediteringsomfang skal utformes. Det er informert på NAs nettsider om at det er mulig å søke en slik akkreditering.

Jernbanesikkerhet

Jernbanereformen og bruk av jernbane er viktig for å oppnå internasjonale og nasjonale klima- og sikkerhetsmål. Norge skal bruke betydelige ressurser på jernbane de kommende årene.

Samtrafikkdirektivet (2016/797/EU) trådte i kraft i 2020 som et viktig ledd i et felles europeisk jernbanenett (fjerde jernbanepakke). Som en del av den nye ordningen, skal sertifiseringsorganer være akkreditert etter NS-EN ISO/IEC 17065 for å kunne bli utpekt som teknisk kontrollorgan og dermed kunne sertifisere jernbanesystemer og komponenter mot Samtrafikkdirektivet. Dette er viktig i forbindelse med oppbygging av «European Rail Traffic Management System» i Norge. Dette systemet forventes å gi færre signalfeil, økt sikkerhet og mer robust og stabil jernbane.

NA har i 2020 innvilget akkreditering til to norske sertifiseringsorganer.

3.3.5 Internasjonale forpliktelser på akkrediteringsområdet

NA har i 2020 deltatt aktivt i arbeidet innen EA. Dette arbeidet har omfattet deltagelse i

- EA General Assembly (EA GA)
- EA Multilateral Arrangement Council (EA MAC)
- EA Horizontal Harmonization Committee (EA HHC)
- EA Laboratory Committee (EA LC)
- EA Inspection Committee (EA IC)
- EA Certification Committee (EA CC)
- EA Communication and Publications Committee (CPC).

NA har i tillegg vært representert i utvalgte arbeidsgrupper der vår akkrediteringsportefølje tilsier at dette er viktig for å gjøre norske synspunkter gjeldende. NAs direktør har i 2020 vært nestleder i EA. En av våre ledende bedømmere har vært nestleder i EAs komite for akkreditering av inspeksjonsorganer. I tillegg har NAs internasjonale koordinator ledet EAs nettverk for akkreditering av produsenter av referansematerialer og arrangører av sammenlignende laboratorieprøvinger.

Det er en forpliktelse for EAs medlemmer å bidra med medlemmer til EAs team som gjennomfører fagfelle vurderinger av akkrediteringsorganene i EA. Vi har, i tråd med strategien for 2019 -2023, økt antallet ansatte som er kvalifisert for slike oppgaver fra to til tre personer, og vil nå kunne oppfylle forpliktelsene våre på en bedre måte enn i foregående periode. På grunn av pandemien er det gjennomført svært få slike fagfelle vurderinger i 2020. Dette tar seg opp igjen i 2021 når vi nå er blitt enige om at slike evalueringer kan gjennomføres som fjernevalueringer inntil pandemien er over.

NA har også i 2020 deltatt i arbeidet i ILAC og IAF, både på komitenivå og i disse organisasjonenes generalforsamlinger. Vi har også deltatt i møter i arbeidsgrupper innen disse organisasjonene, der dette har sammenfalt med våre nasjonale interesser og planer. Arbeidet i disse organisasjonene er viktig for å sikre aksept for NA-akkrediterte tjenester utenfor Europa.

I 2020 er nær alle møter i EA, ILAC og IAF gjennomført som fjernmøter. Kun møter som var planlagt i januar og februar er gjennomført som fysiske møter. Vår vurdering er at dette har fungert godt for saker som var i sluttfasen og som skulle besluttes. Det har ikke vært like effektivt for saker som har krevet diskusjon og meningsutveksling, selv om det er gjort mye godt arbeid i disse organisasjonene også i 2020.

NA deltok i 2019/2020 i et benchmarking-prosjekt, arrangert av Bundesanstalt für Messwesen (BAM). Utfallet av dette viser at det er forskjeller i ressursbruk og presentasjon av akkrediteringer blant EAs medlemmer. NA vil delta i oppfølgingen av det videre arbeidet.

NA deltar i tillegg i uformelle møter mellom de nordiske og baltiske akkrediteringsorganene. Dette er nyttige møter fordi vi ser at vi ofte har sammenfallende interesser og fordi vi på denne måten får gode muligheter til å enes om felles holdning og forståelse.

3.4 Ressursbruk

NAs ressursbruk anser vi å ha vært effektiv i 2020, både for hva NA har brukt ressurser på og hvordan ressursene ble brukt. Nedenfor presenteres informasjon om NAs ressursramme og ressursbruk i 2020, herunder kommentarer til nøkkeltallene fra årsregnskapet som ble presentert i kapittel 2.

3.4.1 Tildeling

NAs samlede tildeling (kap. 903, post 01) utgjorde kroner 47 359 000 i 2020. Dette er en nedgang på 10,6 % sammenlignet med tildelingen for 2019. Bevilgning i henhold til saldert budsjett var kroner 56,1 mill., men denne ble redusert ved endringsproposisjon høstsesjon med kr 10,0 mill., etter innspill fra NA om en forventning om lavere aktivitet (reduksjon i utgifter og inntekter) grunnet pandemien.

Kompensasjon for lønnsoppgjøret i det statlige tariffområdet beløp seg til kroner 115 000 i 2020 og kroner 1 144 000 ble overført av ubrukte bevilgninger fra foregående år. I tillegg har NA mottatt refusjoner fra Folketrygden på i overkant av kroner 515 000. NAs utnyttelsesgrad ble 95,6 %, en nedgang på 2,4 % fra 2019. Vi viser til Ledelseskomentaren i kapittel 6 årsregnskapet, for nærmere forklaringer og vurderinger av vesentlige forhold ved NAs årsregnskap.

I tråd med regjeringens avbyråkratiserings- og effektivitetsreform ble bevilgningene for 2020 redusert. NA har i 2020 iverksatt flere tiltak for å nå dette målet. Det er fortsatt fokus på deltakelse i de internasjonale samarbeidsorganisasjonene samtidig som vi har prioritert å delta på de viktigste møtepunktene for å sikre rett ressursbruk. Oppgaver ble fordelt mer hensiktsmessig i organisasjonen, for på denne måten utnytte kompetansen til våre ansatte bedre i de prosjektene vi gjennomfører. Arbeidet med å effektivisere beslutningsprosessen for akkreditering fortsetter, likeså digitalisering av våre arbeidsprosesser. Vårt aktivitetsnivå innen kjernevirksomheten og økonomisk resultat viser positiv effekt av effektiviseringstiltakene i tråd med intensjonen i årets tildeling.

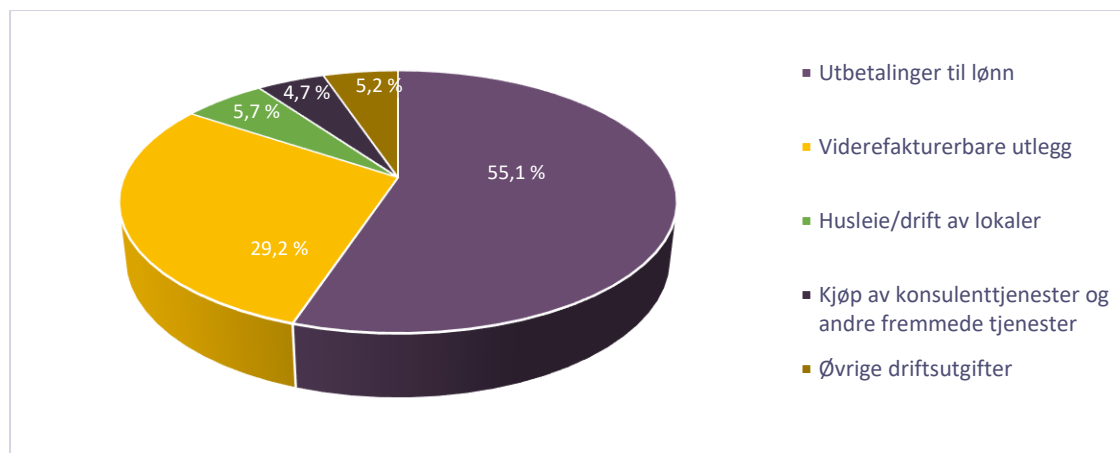
3.4.2 Driftsutgifter

Driftsutgifter beløp seg til kr 48 338 728 i 2020, en reduksjon fra 2019 på 7,5 %. Utgifter rapportert til statsregnskapet på kapittel 903, post 01 beløp seg til kroner 48 511 138. Utbetaling til

investeringer på kroner 174 546 utgjør hovedsakelig denne forskjellen. Tillagt betalt mva. på kapittel 1633 har NA hatt utgifter på til sammen kroner 49 523 225 i 2020.

Kakediagrammet i figur 7 viser sammensetningen av driftsutgiftene etter art.

Figur 8 Driftsutgifter etter art

Lønnsandel av driftsutgifter utgjorde 55,1 %, en økning fra 2019 da andelen utgjorde 49,3 %. Andelen anses å være relativt lav for en statlig virksomhet å være, og må sees i sammenheng med at NA i stor grad bemanner akkrediterings- og GLP-prosjektene med ekstern teknisk kompetanse. Lønnsutbetalingene har fra 2019 økt med 3,3 %. Økningen skyldes, tross 0,3 færre utførte årsverk, til dels generell lønnsvekst, noe økte overtidskostnader og høyere pensjonsutgifter som følge av overgang til ny metode for regnskapsføring etter rundskriv R-118.

Lønnsutgifter per årsverk beløp seg til kroner 1 016 964. Sammenlignet med 2019 har gjennomsnittskostnaden for lønn økt med 4,3 %. Dette vurderes å være høyere enn hva som oppfattes som normalt i statsforvaltningen, og har sammenheng med overgang til ny metode for regnskapsføring av pensjonsutgifter i 2020.

29,2 % av driftsutgiftene var prosjektrelaterte kostnader knyttet til NAs akkrediterings- og GLP-virksomhet. Bemanning av prosjekter med ekstern teknisk kompetanse og reiseutgifter som påløper i tilknytning til bedømningsaktivitet, er kostnader av slik art. Disse utleggene viderefaktureres i sin helhet akkreditert virksomhet eller søker. Andelen var noe høyere i 2019 og utgjorde da 34,4 % av driftsutgiftene. Sett bort ifra utbetalinger til lønn, så er dette utgiftsarten som utgjør den største andelen av NAs driftsutgifter. De viderefakturerbare utleggene utgjorde i overkant av kroner 14,0 mill. i 2020, mot kroner 18,0 mill. i 2019. En slik kostnadsreduksjon er en direkte konsekvens av pandemien og de tiltakene som har vært iverksatt for å møte disse utfordringene. Fjernbedømming har medført mindre reiseaktivitet og nedskalering av bedømningsaktivitet har bidratt til mindre behov for bistand fra eksterne tekniske bedømmere.

Utgifter til kjøp av konsulenttenester og andre fremmede tenester utgjør en liten andel av NAs driftsutgifter. I 2020 var denne andelen på 4,7 %, en liten nedgang fra 2019 på 0,2 %. Det har i 2020 vært utført digitaliseringsaktiviteter i samarbeid med eksterne konsulenter. Det er også brukt ressurser på videreutvikling av NAs hjemmeside, noe det jobbes kontinuerlig med. Fra 2020 har NA benyttet DFØ som leverandør av regnskapstjenester. Det har av den grunn medført ekstra kostnader knyttet til dette opptaket.

Husleie og drift av kontorlokaler samt øvrige driftsutgifter holder seg forholdsvis stabile, og utgjør en liten andel av de totale driftsutgiftene på 10,9 %.

3.5 Utvalgte aktiviteter

3.5.1 Fjernbedømming

Pandemien har i 2020 satt krav til omstilling for NAs medarbeidere. NA baserer normalt bedømmingsaktivitet på dokumentgjennomgang, besøk hos akkreditert virksomhet og etterarbeid i form av rapportering og vurdering av korrigerende tiltak. Fra medio mars 2020 har mye arbeid vært gjennomført som fjernbedømming fra hjemmekontor.

Fjernbedømming innebærer at bedømmingsaktiviteten gjennomføres helt eller delvis ved bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT). IKT-applikasjoner som anvendes kan være, men er ikke begrenset til: Skype, Microsoft Teams, Zoom eller Norsk helsenett.

NA har etablert en prosess for å vurdere om fjernbedømming kan benyttes for å bedømme individuelle akkrediterte virksomheter. Prosessen tar i betraktning eventuelle risikomomenter som kan oppstå ved slike bedømminger.

De aller fleste bedømmingene har blitt gjennomført iht. oppsatt tid. De fleste bedømminger er gjennomført i planlagte omfang, samtidig som det erfares at bedømminger hos akkrediterte virksomheter med mange lokasjoner er nedskalert i størrelse og at mye av bedømmingsaktiviteten for disse har vært sentrert rundt hovedkontoret.

NA opplever at effekten ved fjernbedømming er god, og i enkelte tilfeller er mer hensiktsmessig enn stedlig bedømmelse. Det siste gjelder spesielt når NA observerer sertifiseringsorganer mens sertifiseringsorganene utfører fjern-revisjon av sine kunder.

3.5.2 Nye versjoner av akkrediteringsstandarder for laboratorier

Den mest brukte akkrediteringsstandarden er NS-EN ISO/IEC 17025 «Generelle krav til prøvings- og kalibreringslaboratoriers kompetanse», ble utgitt i ny versjon høsten 2017. Endringene er så vidt store at alle akkrediterte virksomheter må bedømmes spesielt for den nye versjonen. Frist for implementering ble opprinnelig satt til utgangen av november 2020, men ble på grunn av pandemien utsatt til 1. juni 2021.

Ved utgangen av 2020 er det kun noen få virksomheter som ikke er over på ny versjon av akkrediteringsstandarden. NA er dermed godt i rute med hensyn på overgangen for berørte virksomheter.

3.5.3 Ny versjon av ISO/IEC 17011

ISO/IEC 17011, kravstandarden for akkrediteringsorgan, kom i ny versjon i november 2017. Alle akkrediteringsorgan måtte senest innen utgangen av november 2020 arbeide i samsvar med den nye versjonen. NA har i 2019/2020 oppdatert styringssystemet og utarbeidet kompetansekriterier for personell som er involvert i akkrediteringsprosessen. EA bekreftet våren 2020 at NA arbeider i samsvar med standarden og er fortsatt signatar til de multilaterale avtalene om gjensidig anerkjennelse.

3.5.4 Risikobaserte oppfølgingsintervall

Alle akkrediterte virksomheter skal følges opp jevnlig og i henhold til en fastsatt plan. Den reviderte standarden for akkrediteringsorgan, legger opp til at oppfølging av akkrediterte virksomheter skal gjennomføres basert på vurdering av risiko. I 2020 har NA etablert og tatt i bruk et nytt system for dette. Systemet tar utgangspunkt i at det er en risiko knyttet til ulike akkrediteringsordninger (dvs. hva den enkelte akkrediterte virksomhet er akkreditert for), og en risiko knyttet til hver enkelt akkreditert virksomhet. Denne to-dimensjonale risikovurderingen gir oppfølging med henholdsvis 12, 15 og 20 måneders intervall, og med noe ulikt omfang av bedømmelsene under oppfølgingene.

3.5.5 Akkreditering som grunnlag for utpeking av teknisk kontrollorgan

Akkreditering brukes som grunnlag for utpeking av tekniske kontrollorgan for mange EU-direktiver/forordninger. Alle utpekte tekniske kontrollorgan i Norge er akkreditert av NA. NA har utstedt akkrediteringer for 13 ulike direktiver/forordninger. Direktivet for trykkpåkjent utstyr er det direktivet hvor NA har flest akkrediterte, og akkrediteringene for dette direktivet inkluderer til sammen fire akkrediteringsstandarder.

I 2020 publiserte EA et kravdokument (EA-2/17) for hvordan akkreditering skal brukes som grunnlag for utpeking. Dokumentet er tydelig på sine anbefalinger om hvilken akkrediteringsstandard som foretrekkes for de ulike delene av de ulike direktivene/forordningene. Foretrukket standard skal brukes med mindre den enkelte utpekte myndighet offentliggjør noe annet. Arbeidet med å sikre at NA arbeider i samsvar med EAs dokument startet i 2020 og fortsetter i 2021.

3.5.6 Informasjonsvirksomhet, kursarrangement og annet akkrediteringsarbeid

I løpet av 2020 er NAs webside forbedret med hensyn på veiledning for søkere, akkrediterte og bedømmere. Videre er det arrangert et antall kurs for søkere.

Det er gjort et betydelig arbeid med hensyn på fastsettelse av kompetansekriterier for eksterne bedømmere/eksperter og tilsvarende oppdatering i NAs fagsystemer. Det er videre gjennomført harmoniseringsmøter for ulike grupper eksterne bedømmere/eksperter, samt etablert et nytt rammeverk som regulerer innleieforholdet med de eksterne. Det er også brukt ressurser på vedlikehold av fagkompetanse både hos interne og eksterne bedømmere samt bedømming av en norsk virksomhet på vegne av et annet akkrediteringsorgan.

4 Styring og kontroll i virksomheten

4.1 Overordnet vurdering av styring og kontroll av virksomheten

NA benytter mål- og resultatstyring som grunnleggende styringsprinsipp i virksomhetsstyringen. Vi mener at NA har god styring og kontroll, og at den samlede måloppnåelsen er god. Vi har på bakgrunn av eksterne og interne kontrollaktiviteter utført forbedringstiltak og følger opp dette som en integrert del av virksomhetsstyringen vår.

God internkontroll står sentralt i oppfølgingen vår for å sikre at vi når målene våre, at vi har effektiv drift og pålitelig økonomiforvaltning, og at vi overholder lover og regler. Kontrollen av hvordan NA håndterer behandling av akkrediteringssøknader og oppfølging av akkrediterte virksomheter, skjer gjennom kravene som ligger i ISO/IEC 17011.

Etatens styringssystem ivaretas i et elektronisk kvalitetssystem. Styringssystemet skal dekke alle prosesser og aktiviteter i NA, og omfatter operative rutiner og prosedyrer, policydokument, skjemaer, veiledninger, mv. Alle godkjente dokumenter er tilgjengelig for NAs medarbeidere og dette bidrar til lik praksis. Avvik og forbedringsforslag registreres i styringssystemet og følges opp. Det er utpekt en kvalitetssjef som skal påse at NAs styringssystem inneholder nødvendig informasjon og som skal overvåke implementeringen av systemet i det daglige arbeidet.

Vi har etablert et system for internkontroll og risikovurdering. På et overordnet nivå er NAs internkontrollsystem beskrevet som en årsplan med relativt faste milepeler som gjennomføres årlig. Årsplanen ivaretar internkontroll for virksomhetsstyring, økonomistyring, rapportering, risikovurdering, fagfellevurdering og strategiprosesser.

For å gi støtte til best mulig effektiv ressursbruk og styring og kontroll av aktiviteter, arbeider NA kontinuerlig med forbedring og registrering av medgått tid på prosjekt og aktiviteter. Vi har et godt system for oppfølging av timebruk på bedømmingsaktiviteter, og dette fungerer nå godt som styringsverktøy på fakturerbare og øvrige aktiviteter.

4.2 Forhold departementet har bedt om særskilt rapportering på

4.2.1 Regjeringens inkluderingsdugnad

NA opplever det som utfordrende å få kvalifiserte søkere med nedsatt funksjonsevne og hull i CV-en til å søke på aktuelle stillinger og er også kjent med at mange ikke tilkjennegir nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en når de søker.

Vi har også i 2020 hatt fokus på å ivareta inkluderingsperspektivet i rekrutteringsprosessen, og utformet utlysningstekstene våre slik at de skal treffe målgruppen til inkluderingsdugnaden på best mulig måte. Om dette har hatt effekt er vanskelig å vurdere siden vi har hatt et svært begrenset antall rekrutteringsannonser i 2020. De nyansatte som startet sitt arbeid i NA i 2020 ble i hovedsak rekruttert i 2019.

4.2.2 Lærlinger

I 2020 har NA ikke hatt lærlinger. Det er utfordrende for en liten etat som NA å ta inn lærlinger. Etaten har i 2020 prioritert alle tilgjengelige og kvalifiserte ressurser til gjennomføring av

akkrediteringsprosjekter, forbedring og omstrukturering av etatens styringssystem og oppbygging av nye ordninger for akkreditering.

4.2.3 Kjøp av kommunikasjonstjenester

NA har i løpet av 2020 forbedret websiden www.akkreditert.no, både med hensyn på utforming og innhold. Endringene er ment å bidra til å gjøre det enklere for NAs målgrupper å navigere seg fram til den informasjonen de søker. Det meste av innholdsproduksjonen er utført internt, med noe bistand fra en ekstern leverandør.

Vi har i tillegg benyttet en ekstern leverandør til utvikling av nytt design og ny struktur på websiden. Det er inngått en rammeavtale med en ekstern leverandør som omfatter drift, støtte, SLA og utvikling av websidens virksomhetsportal (EPI server). Portalen står på egen server som vedlikeholdes av NA.

NAs kommunikasjonsrådgiver sluttet i sin stilling i 2020. Ved utgangen av 2020 er stillingen ikke besatt.

4.2.4 Sikkerhet og beredskap

NAs rutiner for informasjonssikkerhet er en integrert del av etatens overordnede styringssystem. Arbeidet som ble påbegynt i 2019 med å forbedre systemet slik at det samsvarer med kravene i den internasjonale standarden ISO 27001 (Informasjonsteknologi – sikringsteknikker – ledelsessystemer for informasjonssikkerhet) fortsatte i 2020. I 2020 er det arbeidet med å utarbeide egnede oversikter og rutiner for etatens egne datasystemer (system- og enhetsoversikt), personvern og sikring av data. Dette arbeidet er ikke ferdigstilt og fortsetter derfor i 2021.

NA har også i år deltatt i Nasjonal sikkerhetsmåned som arrangeres av Norsk senter for informasjonssikring (NorSIS). Alle ansatte gjennomførte en e-læringsmodul bestående av åtte opplæringspakker. Formålet med denne aktiviteten er å øke etatens samlede kompetanse og bevissthet om informasjonssikkerhet.

NA har i løpet av året hatt fokus på å forebygge og håndtere digitale angrep i virksomheten.

Etatens PCer har virusbeskyttelse og passord. Telefoner og mobile enheter har passord med kryptering. Eposter har filter for å blokkere uønskede eposter/vedlegg. Det tas daglig backup av informasjonen i våre systemer og vi er en del av Allvis NOR ordningen fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM). Dataflyt kontrolleres i brannmur og IDS benyttes for å identifisere uønskede hendelser.

NAs lokaler er sikret med normal overvåking med sikringstjenester fra vaktelskap, alarmer, intern brannvarsling samt varling til lokalt brannvesen. Det benyttes nøkkelkort for adgang til lokalene og for å sikre uautorisert adgang. Det er i løpet av året utarbeidet et sonekart for oversikt over sikkerhetssoner for IKT.

Uønskede hendelser registreres i vårt avvikssystem for oppfølging og forbedring.

NAs virksomhet er ikke umiddelbart samfunnskritisk. Risikoen for vår virksomhet og krav til beredskapsnivå er derfor relativt lav.

Pandemien har medført at ansatte i stor grad har måttet arbeide hjemmefra. Ansatte har fått tilgang til nødvendig IKT utstyr som bærbar PC, ekstra skjerm og høretelefoner for å kunne utføre

sine arbeidsoppgaver. I forbindelse med at etatens medarbeidere i mars 2020 måtte gå over til bruk av digitale konferanseløsninger ble rådene fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet konsultert.

4.2.5 Mangfold og likestilling

I NAs ansettelsespolitikk er det kompetanse som tillegges størst vekt ved vurdering av søkere til ledige stillinger. I tillegg vektlegges kjønnsbalanse, hull i CV og funksjonsnedsettelse, samt at vi søker å reflektere etnisk sammensetting i samfunnet generelt.

Det er NAs vurdering at det er like muligheter for begge kjønn i NA. Når det gjelder mangfold er det ikke identifisert behov for å gjennomføre målrettede tiltak. Ved utgangen av året hadde NA seks ansatte med bakgrunn fra andre land enn Norge.

Tabell 8 Rapportering av kjønnsbalanse, likestilling

		Menn i %	Kvinner i %	Antall totalt	Kvinnerns lønn
					av menns
Totalt i NA	2020	31	69	29	104
	2019	29	71	28	107
Direktør	2020		100	1	
	2019		100	1	
Avd.dir + seksjonssjef	2020		100	4	
	2019		100	4	
1088 Sjefingeniør	2020	100		1	
	2019	100		1	
1181 Senioringeniør	2020	46	54	13	102
	2019	31	69	13	107
1364 Seniorrådgiver	2020	33	67	3	120
	2019	67	33	3	112
1363 Seniorskonsulent	2020	20	80	5	101
	2019	25	75	4	99
1434 Rådgiver	2020			1	
	2019		100	1	
1408 Førstekonsulent	2020			1	
	2019		100	1	

	Antall tilsatte Total (N)	Deltid		Midlertidig ansettelse		Foreldrepermisjon		Sykefravær		
		M%	K%	M%	K%	M%	K%	M%	K%	
2020	29		8,3		3,5		1,0		3,4	4,0
2019	28		5,0		6,3		0,2	0,2	1,9	5,8

4.3 Vesentlige forhold departementet bør kjenne til

Tilgang til tilstrekkelig og rett kompetanse for å gjennomføre etatens oppgaver er fortsatt det viktigste risikoelementet for NA. Etatens totale kompetanse innen digitalisering/IT er øket ved nyansettelse i 2020. Dette for å sikre at etatens kommende arbeid med digitalisering skal være vellykket.

Etter dialog med departementet ble det i løpet av 2019 besluttet å dele dagens fagråd i to rådgivende forum – ett bestående av nasjonale myndigheter med interesse i akkreditering og ett bestående av representanter for akkrediterte virksomheter og brukere av akkrediterte tjenester. NAs klageutvalg vil bli opprettet med medlemmer fra nasjonale myndigheter. I 2020 er det utarbeidet mandat for de to forumene.

NA skulle i henhold til plan bli fagfellevurdert av EA i 2020. Fagfellevurderingen ble utsatt til februar 2021 på grunn av den pågående pandemien. Det er likevel gjort et betydelig arbeid med å tilpasse etatens styringssystem til nye/endrede krav og forberede evalueringen som denne gangen vil bli gjennomført som en fjernevaluering ved utstrakt bruk av Teams.

Arbeidet med digitalisering av arbeidsprosesser og kommunikasjon med søkere og akkrediterte virksomheter som var planlagt gjennomført i 2020, førte ikke fram. Leveransen ble avbestilt i 2020. Digitaliseringsarbeidet fortsetter imidlertid i 2021. Dette arbeidet vil kreve betydelige interne ressurser 2021.

5 Vurdering av framtidsutsikter

Vår vurdering er at antallet nye søknader om akkreditering vil avhenge av om nasjonale myndigheter og/eller EU/EFTA setter krav om at samsvarsvurderingsorganer skal være akkreditert for å få sine resultater og tjenester anerkjent. Antallet nye søknader hos NA er ved utgangen av 2020 noe høyere enn ved utgangen av 2019. Forskjellene er likevel små, og det forventes ikke en stor økning i antall søknader knyttet til det frivillige markedet i 2021.

Høsten 2019 ble ISO/IEC 17029 publisert. Dette er akkrediteringsstandarden for validerings- og verifikasjonsorganer. Standarden er generell, og kan potensielt brukes på alle områder hvor man ønsker å få bekreftet, av en uavhengig tredjepart, riktigheten av en påstand. NA vil i 2021 ta initiativ til informasjonsmøter med ulike myndigheter for å forklare hvilke muligheter denne akkrediteringsstandarden gir. Standarden kan f.eks. brukes for å bekrefte at veier, veianlegg og bygninger er bygget iht. gjeldende godkjente byggeplaner.

Andre områder hvor vi mener at akkreditering kan være et godt virkemiddel for å sikre gode tjenester for samfunnet er personvern (for eksempel sertifisering i forbindelse med Personvernloven), åstedsundersøkelser og IKT sikkerhet.

Det er 14 inspeksjonsorganer som er akkreditert iht. Forskrift om krav til teknisk standard for flytende akvakulturanlegg (NYTEK-forskriften). Det pågår en revisjon av forskriften, og en endring her kan få stor effekt for antall akkrediterte inspeksjonsorganer. Hvis det blir færre krav til hva som skal være akkreditert må det forventes at antall akkrediterte inspeksjonsorganer vil synke, og vice versa.

Akkrediteringsordning innen biobanker er igangsatt, og det forventes at NA vil motta søknader på dette området i 2021. Vi forventer imidlertid ikke at antallet akkrediterte virksomheter vil bli høyt på dette området, men prioriterer likevel å etablere denne nye ordningen fordi vi mener det er viktig at norske virksomheter og næringsliv har tilgang til denne tjenesten nasjonalt.

Akkrediteringsordninger med få akkrediterte virksomheter er ressurskrevende både å etablere og å vedlikeholde. Dette fordi det er nødvendig å bygge kompetanse og delta i internasjonalt samarbeid for å sikre at NA håndhever kravene på samme måte som andre akkrediteringsorganer. Etablerings- og vedlikeholdskostnader kan ofte ikke knyttes direkte til enkelte søkere/akkrediterte virksomheter, men er helt nødvendige for å kunne tilby riktige akkrediteringstjenester.

Det er forventninger til at kommunikasjonen med NA skal foregå via digitale kanaler og at god informasjon om akkrediteringsordningene skal være lett tilgjengelig via www.akkreditert.no. Det er gjort forbedringer av websiden og den informasjonen som finnes der i løpet av 2020. Dette arbeidet fortsetter i 2021.

6 Årsregnskap

6.1 Ledelseskommantar årsregnskap 2020

Formål

NA er et ordinært statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det fremgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Etatens virksomhet er hjemlet i Lov om det frie varebytte i EØS (EØS-vareloven) av 12 april 2013.

NAs rolle er å sikre internasjonal tillit til varer og tjenester. Dette gjøres ved at vi som medlemmer av internasjonale akkrediteringsavtaler kan sikre kvaliteten på sertifikater, inspeksjonsrapporter og laboratorieresultater utført av akkrediterte virksomheter i Norge.

Årsregnskapet utgjør kapittel 6 av årsrapporten til Nærings- og fiskeridepartementet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra Nærings- og fiskeridepartementet. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av NAs disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

I 2020 har NA disponert tildelinger på utgiftssiden à kroner 47 359 000, jf. bevilgningsrapporteringen og note A. Merutgiften for post 01 driftsutgifter ble kroner 1 152 138. Det er innbetalt kroner 43 882 685 i gebyrer og andre inntekter, det vil si kroner 3 432 685 mer enn det Nærings- og fiskeridepartementet har fastsatt som inntektskrav. Etter justering for merinntekter på post 01 samt korrigert for engangseffekten knyttet til omlegging av utbetalingsløsning for overtid, reisetid, og timelønn, så har NA hatt en reell innsparing på kroner 2 299 000 som søkes overført til neste år på post 01 i henhold til beregninger i note B.

NA er omfattet av nettoføringsordningen for merverdiavgift i staten som innebærer at merverdiavgift ikke belastes virksomhetens kapittel, men belastes felleskapittel 1633 i statsregnskapet. For 2020 har NA belastet kapittel 1633 med kroner 1 012 087.

Artskontorapporteringen viser at rapporterte utgifter til drift summerte seg til kroner 48 338 728. Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter beløp seg til kroner 26 644 447 mot kroner 25 797 946 i 2019. Økningen skyldes, tross økning i refusjoner fra Folketrygden og færre utførte årsverk jf. opplysninger i note 2, en generell lønnsvekst, noe økte overtidskostnader og høyere pensjonsutgifter som følge av overgang til ny metode for regnskapsføring etter rundskriv R-118.

Lønnsandel av driftsutgifter utgjør 55,1 %. Det anses å være relativt lavt for en statlig virksomhet å være, og har sammenheng med at NA i stor grad leier inn og bemanner akkrediterings- og GLP-prosjektene med ekstern teknisk kompetanse. Kjøp av slik bistand beløp seg til kroner 13 191 093 mot kroner 14 433 736 i 2019, en reduksjon på 8,6 % jf. oversikt over andre utbetalinger til drift note 3. Reduksjonen er en konsekvens av pandemien og de tiltakene som har vært iverksatt for å møte disse utfordringene.

Fjernbedømming og nedskalering av bedømmingsaktivitet gir også lavere reiseutgifter. I 2020 beløp slike viderefakturerbare reiseutgifter seg til kroner 939 499, mot kroner 3 521 547 i 2019, en reduksjon på 73,3 %. Mindre reiseaktivitet forøvrig har bidratt ytterligere til reduserte reiseutgifter. Sammenlignet med utgiftsnivået i 2019 så er NAs reiseutgifter redusert med 40,2 %.

Kjøp av konsulenttjenester og andre fremmede tjenester er noe lavere sammenlignet med 2019, jf. oversikt over andre utbetalinger til drift note 3. Øvrige utgifter til drift og investeringer utgjør en liten andel av utgiftene og holder seg forholdsvis stabile.

Artskontorrapporteringen viser at rapporterte driftsinntekter beløp seg til kroner 43 882 685. Innbetalinger fra gebyrer beløp seg til kroner 26 885 754 mot kroner 27 388 634 i 2019, jf. note 1. Pandemien er en medvirkende årsak til lavere inntjening. Betaling for NAs akkrediteringstjenester er hjemlet i forskrift av 1. juli 2013 nr. 821. Departementet vedtok å øke saksbehandlingsgebyr, administrasjons- og harmoniseringsgebyr, årsgebyr og søknadsgebyr fra 1.1.2020. Endringen medførte økning med 3,2 % som er i tråd med den alminnelige kostnadsveksten. Innbetalinger av viderefakturerte utlegg i forbindelse med akkrediterings- og GLP-prosjekter utgjorde kroner 16 033 163 mot kroner 17 297 526 i 2019. Dette må sees i sammenheng med pandemien.

Øvrige inntekter holder seg forholdsvis stabile og utgjør en liten andel av de totale innbetalingene på 2,2 %.

Mellomværende med statskassen utgjorde pr 31.12.19 kroner 2 052 066. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld, mellomværende består av. Foruten rapportert mellomværende har NA en leverandørgjeld på kroner 1 769 411 samt utestående kundefordringer på kroner 1 211 615. Dette framkommer derfor ikke som utgifter/innbetaling i årsregnskapet, jf. opplysninger om avregning med statskassen i note 6.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for NA. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d., men revisjonsberetningen vil foreligge innen 1. mai 2021. Beretningen vil være offentlig fra tidspunktet den foreligger og vil bli publisert på NAs nettsider sammen med årsrapporten for 2020.

Lillestrøm 15. mars 2021

Inger Cecilie Laake
Direktør
Norsk akkreditering

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

NA er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger NA står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som NA har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet NA har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva NA har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser NA står oppført med i statens kapitalregnskap.

Artskontorrapportering

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall NA har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. NA har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorrapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorrapporteringen *Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen* bokførte tall fra NAs kontospesifikasjon i kolonnen *Spesifisering av bokført avregning med statskassen*. Notene viser forskjellen mellom beløp NA har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i NAs kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskonto) og beløp NA har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

NA har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifisering av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifisering og leverandørspesifisering. Dette medfører at salgs- og kjøpstransaksjoner bokføres i kontospesifiseringen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifiseringen.

6.2 Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2020

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2020	Merutgift (-) og mindreutgift
0903	Norsk akkreditering	01	Driftsutgifter	A, B	47 359 000	48 511 138	-1 152 138
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter			1 012 087	
<i>Sum utgiftsført</i>					47 359 000	49 523 225	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2020	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3903	Norsk akkreditering	01	Gebyrinntekter og andre inntekter	B	40 450 000	43 882 685	3 432 685
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift			3 840 669	
<i>Sum inntektsført</i>					40 450 000	47 723 354	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

1 799 870

Kapitalkontoer

60087501	Norges Bank KK /innbetalinger					44 265 486	
60087502	Norges Bank KK/utbetalinger					-45 729 896	
709413	Endring i mellomværende med statskassen					-335 461	
<i>Sum rapportert</i>						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	2020	2019	Endring
709413	Mellomværende med statskassen	-2 052 066	-1 716 605	-335 461

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
090301	1 144 000	46 215 000	47 359 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Merutgift(-) / mindreutgift	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht merinntektsfullmakt	Fullmakt til å overskride bevilgning med overtid, reisetid og timelønn for november 2020	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
090301/390301	-1 152 138	3 432 685	18 485	2 299 032	2 310 750	2 299 000

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

NA er gitt fullmakt til å overskride utgiftsbevilgningen under kap. 903, post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3903, post 01 innenfor en ramme på 6 mill. kroner.

Merutgiften på kroner 1 152 138 skyldes i hovedsak;

Prognoser tilsa lavere aktivitet innen NAs kjernevirksomhet enn det som ble lagt til grunn i Saldert budsjett 2020. Som følge av virusutbruddet antok vi færre stedlige bedømminger.

Utgiftsbevilgning ble redusert som følge av forventning om bortfall av kostnader med kr 10 mill. Årets aktiviteter har likevel vist seg å bli høyere enn prognostisert. Økt aktivitet medfører økning i de viderefakturerbare kostnadene som igjen genererer merinntekt på den ordinære inntektsposten.

Merinntekten på kroner 3 532 685 skyldes i hovedsak;

Inntektsbevilgning ble redusert med samme beløp jf. omtale under kap. 0903, post 01. Større aktivitet innen NAs kjernevirksomhet enn først antatt har resultert i høyere inntekter knyttet til fakturering av gebyrer og viderefakturering av utlegg.

Som følge av ovennevnte ble merinntektsfullmakten utnyttet i 2020.

Fullmakt til å overskride bevilgning med overtid, reisetid og timelønn for november 2020

NA er gitt fullmakt til å overskride bevilgningen tilsvarende engangseffekten knyttet til denne omleggingen. Beløpet utgjorde kr 18 485 jf. vedlegg til rundskriv R/2-2021.

Mulig overførbart beløp

Ved beregning av overføring av ubrukt bevilgning er merinntekten og engangseffekten knyttet til omlegging tatt med. NA har da hatt en reell innsparing på kroner 2 299 000 som søkes overført til 2021.

6.3 Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2020

	Note	2020	2019
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	26 885 754	27 388 634
Salgs- og leieinnbetalinger	1	16 857 728	18 095 071
Andre innbetalinger	1	139 203	396 077
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		43 882 685	45 879 783
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	26 644 447	25 797 946
Andre utbetalinger til drift	3	21 694 281	26 463 679
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		48 338 728	52 261 624
Netto rapporterte driftsutgifter		4 456 043	6 381 841
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	2 297	3 772
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		2 297	3 772
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	174 546	0
Utbetaling av finansutgifter	4	160	146
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		174 707	146
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		172 410	-3 625
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		3 840 669	3 861 601
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		1 012 087	1 073 333
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-2 828 582	-2 788 267
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		1 799 870	3 589 949
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2020	2019
Fordringer		0	6 500
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-1 320 505	-1 375 987
Skyldige offentlige avgifter		-230 228	-347 118
Annen gjeld		-501 333	0
Sum mellomværende med statskassen	6	-2 052 066	-1 716 605

Note 1 Innbetaling fra drift

	31.12.2020	31.12.2019
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Saksbehandlingsgebyr	22 048 218	22 598 050
Søknadsgebyr	307 480	378 880
Årsgebyr	3 211 800	3 190 762
Administrasjons- og harmoniseringsgebyr	1 318 256	1 220 915
Purregebyr og diverse inntekter		28
Sum innbetalinger fra gebyrer	26 885 754	27 388 634
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Viderefakturerte utlegg, Honorar	14 402 197	13 868 951
Viderefakturerte utlegg, Reiseutgifter	1 630 966	3 428 575
Viderefakturerte utlegg, annen aktivitet	12 066	363 846
Kursinntekter	812 500	433 700
Sum salgs- og leieinnbetalinger	16 857 728	18 095 071
<i>Andre innbetalinger</i>		
Annen driftsrelatert inntekt	139 203	396 077
Sum andre innbetalinger	139 203	396 077
Sum innbetalinger fra drift	43 882 685	45 879 783

Note 2 Utbetaling til lønn

	31.12.2020	31.12.2019
Lønn	20 769 579	20 242 773
Arbeidsgiveravgift	3 239 258	3 174 579
Pensjonsutgifter*	2 807 371	2 347 375
Sykepenger og andre refusjoner	-515 900	-385 042
Andre ytelser	344 139	418 261
Sum utbetalinger til lønn	26 644 447	25 797 946
Antall utførte årsverk:	26,2	26,5

* Nærmere om pensjonsutgifter

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2020 er 12,4 prosent. Premiesatsen for 2019 var 12,3 prosent.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2020	31.12.2019
Husleie	2 007 164	1 974 792
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	930
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	766 116	653 072
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	13 133	15 556
Mindre utstyrsanskaffelser*	250 278	254 283
Leie av maskiner, inventar og lignende	596 170	577 507
Kjøp av konsulenttenester	1 703 733	1 876 862
Kjøp av andre fremmede tenester	580 397	685 990
Reiser og diett	434 753	727 029
Honorar, innkjøpt for videresalg**	13 191 093	14 433 736
Reiser og diett, innkjøpt for videresalg**	939 499	3 521 547
Refunderbare utlegg, diverse	0	324 787
Øvrige driftsutgifter	1 211 945	1 417 588
Sum andre utbetalinger til drift	21 694 281	26 463 679

* Fra og med 2020 presenteres "kjøp av IKT-utstyr med utnyttbar levetid på 3 år eller mer" i kontoklasse 4 jf. notelinje "Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende" under note 5. I sammenligningstallene for 2019 er slike kjøp presentert samlet på notelinjen "Mindre utstyrsanskaffelser".

** Utlegg som belastes akkrediterings- og GLP-prosjekt. Kostnadene viderefaktureres kunde.

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2020	31.12.2019
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	2 297	3 772
Sum utbetaling til investeringer	2 297	3 772
	31.12.2020	31.12.2019
<i>Utbetaling til finansutgifter</i>		
Renteutgifter	160	146
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	160	146

Note 5 Utbetalinger til investeringer

	31.12.2020	31.12.2019
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende*	174 546	0
Sum utbetaling til investeringer	174 546	0

* Fra og med 2020 presenteres "kjøp av IKT-utstyr med utnyttbar levetid på 3 år eller mer" i kontoklasse 4. I sammenligningstallene for 2019 er slike kjøp presentert samlet på notelinjen "Mindre utstyrsanskaffelser" under note 3.

Note 6 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2020	31.12.2020	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	1 211 615	0	1 211 615
Andre fordringer	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	1 211 615	0	1 211 615
Langsiktige gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-1 769 411	0	-1 769 411
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-1 239 640	-1 320 505	80 865
Skyldige offentlige avgifter	-301 107	-230 228	-70 879
Annen kortsiktig gjeld	-333 955	-501 333	167 378
<i>Sum</i>	-3 644 113	-2 052 066	-1 592 047
Sum	-2 432 498	-2 052 066	-380 432

NORSK AKKREDITERING

Org. nr.: 986028307

Riksrevisjonens beretning

Til Norsk Akkreditering

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Norsk Akkrediterings årsregnskap for 2020. Årsregnskapet består av ledelseskomentarer og oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, inklusiv noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2020.

Bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 1.799.870 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening gir Norsk Akkreditering årsregnskap et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for 2020 og kapitalposter pr 31. desember 2020, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI 2000–2899). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og ISSAI 130 (INTOSAI¹ etikkregler), og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VI) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse omfatter revisjon av årsregnskapet og virksomhetens etterlevelse av administrative

¹ International Organization of Supreme Audit Institutions

regelverk for økonomistyring, ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–V). Vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen i årsrapporten. Formålet er å vurdere om det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapet og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen. Vi vurderer også om den øvrige informasjonen ser ut til å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.

Det er ingenting å rapportere i så måte.

Ledelsens og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som de mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ledelsen har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil også ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen, og informerer det overordnede departementet om dette.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen og informerer det overordnede departementet om, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000 for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapet er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo; 30.04.2021

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Elisabeth Slaatråten Farr
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt